Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van titel III van het VLAREM van 16 mei 2014
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Om de mens en het milieu tegen risico's en hinder te beschermen bepaalt de Vlaamse Regering algemene en sectorale milieuvoorwaarden voor ingedeelde inrichtingen of activiteiten. Ze kan tevens milieuvoorwaarden bepalen voor niet-ingedeelde inrichtingen of activiteiten.

Algemene en sectorale milieuvoorwaarden, opgenomen in titel III van het VLAREM, gelden enkel voor GPBV-installaties. GPBV staat voor Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging.

Dit besluit heeft als doel errata recht te zetten en kleine (veelal niet-inhoudelijke) aanpassingen door te voeren in titel III van het VLAREM.

Naar aanleiding van deze wijzigingen werd een inspraakmoment voorzien voor het publiek. Nadien werd het advies van de Raad van State aangevraagd en verwerkt.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Beleidsdoelstelling:

(ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTUMENTARIUM OMGEVING)
SD 3. Een kwalitatief en rechtszeker vergunningenbeleid
OD 3.4 Exploitaties toekomstgericht vergunnen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerpbesluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2026/159 van 6 mei 2026.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 16 april 2026 verkregen.

Met toepassing van art. 5.4.4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en naar de geest van artikel 8 van het Verdrag van Aarhus van 25 juni 1998 betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden, werd het ontwerpbesluit via de website van het departement Omgeving kenbaar gemaakt van 2 februari 2026 tot en met 4 maart 2026. Gedurende deze periode werd het ook ter inzage gelegd. Op de publieke consultatie zijn geen reacties binnengekomen. Ze heeft geen aanleiding gegeven tot inhoudelijke wijzigingen.

Op 25 september 2026 keurde de Vlaamse Regering voorliggend ontwerp van besluit principieel goed. Zie hiervoor de documenten VR 2026 1809 DOC.1012-1 tot en met VR 2026 1809 DOC.1012-4.

De Raad van State bracht op 3 november 2026 advies 80.133/1 uit. Dit advies gaat als bijlage 3. Voor een bespreking hiervan wordt verwezen naar punt 4.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerpbesluit wijzigt titel III van het VLAREM.

Dit ontwerpbesluit heeft als doel errata recht te zetten en kleine (veelal niet-inhoudelijke) aanpassingen door te voeren in titel III van het VLAREM.

De errata en kleine aanpassingen kunnen in enkele categorieën worden opgedeeld:

- Het uniformiseren van bepaalde eenheden:
    - vluchtige organische stoffen, uitgedrukt als totaal organische koolstof;
- Het uniformiseren van de benaming voor bepaalde technieken:
    - selectieve katalytische reductie;
    - selectieve niet-katalytische reductie;
- Het uniformiseren van enkele gangbare termen:
    - “grenswaarde” in plaats van “verbruiksniveau”;
    - “afgas” in plaats van “afvalgas”;
    - “verwijderd” in plaats van “afgevoerd”, wanneer dit in de context correcter is
    - “lozing in riolering” in plaats van “indirecte lozing”;
- Typfouten en taalkundige fouten

Naast bovenvermelde errata en aanpassingen worden nog enkele andere wijzigingen aangebracht. Dit voor een betere leesbaarheid of omdat bepaalde zaken niet meer van toepassing zijn. Zo worden overgangstermijnen die verlopen zijn opgeheven. Termen die gedefinieerd staan maar niet meer gebruikt worden, worden eveneens opgeheven

Titel III van het VLAREM kadert in de uitvoering van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake Industriële Emissies (afgekort RIE). Deze richtlijn bevat algemene regels om de impact op mens en milieu van GPBV-installaties beperkt te houden. GPBV-

installaties zijn industriële installaties met een mogelijk grote impact op het milieu (GPBV staat voor Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging).

Titel III van het VLAREM heeft betrekking op bijkomende algemene en sectorale milieuvoorwaarden voor GPBV-installaties. De voorwaarden van titel III van het VLAREM gelden dus bijkomend aan de voorwaarden van titel II van het VLAREM die reeds van toepassing waren voor de betreffende sector. Deze extra verplichtingen zijn enkel van toepassing op de GPBV-bedrijven en niet op andere bedrijven in deze sectoren.

In de RIE wordt uitdrukkelijk bepaald dat de BBT-conclusies de referentie vormen voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden voor GPBV-installaties. De BBT-conclusies zijn het bindende gedeelte van het BBT-referentiedocument, afgekort BREF, met de conclusies over beste beschikbare technieken (afgekort BBT), en bevatten alle relevante informatie van deze BBT's, zoals een beschrijving, gegevens ter beoordeling van de toepasselijkheid, de emissieniveaus, de meetmethoden om ze te bepalen, verbruik van grondstoffen of energie… .

De BREF's worden opgesteld door het European Bureau for Research on Industrial Transformation and Emissions (EU-BRITE) in samenwerking met een technische werkgroep (TWG). In deze TWG zijn zowel lidstaten, NGO's als industriële sectorfederaties vertegenwoordigd. Met de vaststelling van de BBT-conclusies is het expliciet de bedoeling een gelijk speelveld te creëren binnen Europa op het vlak van milieuprestaties binnen de betrokken sector. De BBT-conclusies worden omgezet in deel 3 van titel III van het VLAREM.

Met de omgevingsvergunning, titel II en titel III van het VLAREM verzekert de Vlaamse overheid dat GPBV-installaties de beste beschikbare technieken toepassen. Beste beschikbare technieken zijn technieken die, in vergelijking met alle gelijkaardige technieken, het best scoren op milieugebied én betaalbaar zijn én technisch uitvoerbaar zijn.

De economische en financiële gevolgen van de te nemen maatregelen en technieken uit het ontwerpbesluit zijn voor Vlaamse bedrijven die onder de toepassing ervan vallen globaal genomen beperkt. De beoordeling van de haalbaarheid van de economische impact van de BBT-conclusies zit inherent vervat in de definitie van beste beschikbare technieken. Bovendien werden diverse van de zaken die Europees worden opgenomen in BREF's, in Vlaanderen in het verleden reeds opgenomen in titel II van het VLAREM. De BBT-conclusies zijn echter vaak gedetailleerder, leggen soms frequentere metingen op of metingen voor andere parameters dan al in titel II van het VLAREM waren opgenomen of bevatten soms bijkomende sectorale voorwaarden.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een artikelsgewijze toelichting van het ontwerpbesluit wordt verwezen naar het als bijlage 2 toegevoegd verslag aan de Vlaamse Regering.

C. PLAN-MER

Het Hof van Justitie heeft bij arrest van 25 juni 2020 in de zaak C-24/19 de plan-m.e.r.-plicht voor sectorale voorwaarden voor windturbines beoordeeld. Het Hof heeft daarbij de volgende zaken in overweging genomen. Artikel 3 van de plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42 stelt de verplichting om een bepaald plan of programma te onderwerpen aan een milieubeoordeling afhankelijk van de voorwaarde dat het plan of programma aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Meer in het bijzonder moet krachtens artikel 3, lid 2, onder a), van deze richtlijn een systematische milieubeoordeling worden verricht voor de plannen en programma's die voorbereid worden met betrekking tot bepaalde sectoren en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de

projecten die worden genoemd in de bijlagen I en II bij de project-m.e.r.-richtlijn. Wat de vraag betreft of deze handelingen het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor projecten, herinnert het Hof van Justitie eraan dat het begrip „plannen en programma's" betrekking heeft op elke handeling die, door vaststelling van op de betrokken sector toepasselijke regels en controleprocedures, een groot pakket criteria en modaliteiten vaststelt voor de goedkeuring en de uitvoering van één of meerdere projecten die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Deze uitlegging is erop gericht te waarborgen dat voorschriften die aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben, aan een milieubeoordeling worden onderworpen.

In zoverre moet aangenomen worden dat regelgeving onder de werkingssfeer van de plan-m.e.r.-regelgeving kan vallen, wordt voor dit besluit nagegaan of een milieueffectrapportage vereist is. Met voorliggend besluit worden errata en beperkte aanpassingen doorgevoerd aan de bepalingen van VLAREM III die de omzetting in Vlaamse regelgeving betreffen van op Europees niveau vastgelegde BBT-conclusies. In overweging 13 van de RIE worden de bedoeling en de wijze van vaststelling van BBT-conclusies toegelicht: "Teneinde de „beste beschikbare technieken" te bepalen en ongelijkheid in de Unie inzake emissieniveaus van industriële activiteiten te beperken, dienen referentiedocumenten voor beste beschikbare technieken, hierna „BBT-referentiedocumenten" genoemd, te worden opgesteld, geëvalueerd en, waar nodig, bijgewerkt door de uitwisseling van informatie met de belanghebbende partijen, en dienen de belangrijkste bestanddelen van de BBT-referentiedocumenten (hierna „BBT-conclusies" genoemd), via de comitéprocedure te worden vastgesteld. In dit verband dient de Commissie, via de comitéprocedure, richtsnoeren vast te leggen voor het verzamelen van gegevens, het opstellen van BBT-referentiedocumenten en het waarborgen van de kwaliteit ervan. De BBT-conclusies dienen het ijkpunt te vormen voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden. Zij kunnen worden aangevuld met informatie uit andere bronnen. De Commissie moet ernaar streven de BBT-referentiedocumenten uiterlijk acht jaar na de publicatie van de vorige versie te hebben bijgewerkt.". De BBT-conclusies worden opgesteld én vastgesteld op Europees niveau door de Europese Commissie via de comitéprocedure (artikel 13 RIE). Bij deze procedure worden zowel de lidstaten, de betrokken bedrijfstakken als niet-gouvernementele organisaties die zich inzetten voor milieubescherming betrokken. Voor het bepalen van BBT en BBT-GEN (met BBT geassocieerde emissieniveaus) worden specifieke (technische) informatie en milieueffecten eigen aan de lidstaten meegenomen in het Sevilla-proces. Door middel van Split views kunnen lidstaten ook in de eindfase van het Sevilla-proces kenbaar maken dat bepaalde informatie en milieueffecten meer aandacht verdienen.

De RIE moet vervolgens uitwerking vinden op projectniveau. De lidstaten hebben een verplichting om de nodige maatregelen te treffen opdat de betreffende installaties overeenkomstig deze BBT worden geëxploiteerd (artikel 11, b) RIE). De BBT-conclusies vormen daarbij de referentie voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden (artikel 14, lid 3 RIE). Voor bestaande installaties dienen de lidstaten binnen een termijn van vier jaar na de vaststelling van de betreffende BBT-conclusies de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de vergunningsvoorwaarden van de betreffende industriële installaties worden getoetst en desgevallend worden bijgesteld om aan de toepasselijke BBT-conclusie te voldoen (artikel 21 RIE).

Het is aldus de bedoeling van de RIE dat op Europees niveau BBT-conclusies opgesteld worden die voor alle betrokken installaties het ijkpunt vormen voor de vaststelling van de vergunningsvoorwaarden, waarmee de Europese regelgever ongelijkheid in de Unie inzake emissieniveaus van industriële activiteiten wil beperken. Het is niet de bedoeling dat de lidstaten op planniveau voor de installaties op hun grondgebied een ander ijkpunt invoeren. Omzettingsregelgeving kan enkel de bedoeling hebben de Europees vastgestelde BBT-conclusies op te nemen in de regelgeving van de lidstaten. Het invoeren van eigen ijkpunten door de lidstaten zou de beoogde doelstelling van het beperken van ongelijkheid in de Unie inzake emissieniveaus van industriële activiteiten ondermijnen.

In uitvoering van artikel 5.4.6/1 van het Decreet algemene bepalingen milieubeleid (DABM) worden in de Vlaamse regelgeving nieuwe of bijgewerkte BBT-conclusies waar mogelijk en bij voorrang omgezet

door middel van algemene of sectorale milieuvoorwaarden of andere sectorale regelgeving. Het kan daarbij niet de bedoeling zijn om het vaststellingsproces op Europees niveau over te doen in de Vlaamse context. De omzetting betreft geen opstelling en vaststelling van een eigen plan van de Vlaamse Regering maar een omzetting van de Europees vastgestelde BBT-conclusies. Het betreft louter het omzetten van de Europese verplichtingen in het interne recht teneinde deze in de Vlaamse situatie rechtstreeks te kunnen toepassen in een concreet geval. Het doorvoeren van errata en beperkte aanpassingen aan de bepalingen van VLAREM III die de omzetting betreffen van de BBT-conclusies in intern recht in een algemeen bindend voorschrift, getuigt dus niet van het "opstellen" of "vaststellen" van een plan of programma in de zin van artikel 2, a), eerste streepje van de plan-m.e.r.-richtlijn. Het is dus met de vaststelling van de Europese BBT-conclusies dat het toetsingskader voor de vergunningen wordt bepaald. Voorliggend besluit waarmee errata en beperkte aanpassingen worden doorgevoerd aan de bepalingen van VLAREM III die de omzetting in Vlaamse regelgeving betreffen van op Europees niveau vastgelegde BBT-conclusies, is aldus geen plan of programma in de zin van de plan-m.e.r.-richtlijn waardoor voor de vaststelling van dit besluit geen plan-MER of plan-m.e.r.-screening vereist is. De bepalingen van de Plan-m.e.r-richtlijn 2001/42, omgezet in internrechtelijke regelgeving via titel IV van het DABM (meer specifiek artikel 4.1.1 en de artikelen 4.2.1 tot en met 4.2.11.), zijn bijgevolg niet van toepassing op dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerpbesluit heeft geen directe of indirecte budgettaire impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven op 16 april 2026.

Aangezien dit dossier geen impact heeft op de ontvangsten en de uitgaven van de Vlaamse overheid, is in uitvoering van artikel 31, §2, 2° van het besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting over dit ontwerpbesluit niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op het personeelsbestand en personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid is dan ook niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en schulden of ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4 ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Op 3 november verleende de Raad van State advies over het ontwerpbesluit. De wijze waarop met dit advies wordt omgegaan, wordt hieronder toegelicht.

In **randnummers 4 en 5** beveelt de Raad van State aan om in het verslag aan de Vlaamse Regering te verduidelijken welke betekenis in titel III van het VLAREM aan het begrip 'oppervlaktewater' wordt gegeven. Als wordt afgeweken van de definitie in artikel 1.1.2 van titel II van het VLAREM, moet die afwijking uitdrukkelijk in de ontworpen bepaling zelf worden opgenomen.

Repliek:
Het is niet de bedoeling om af te wijken van de definitie voor oppervlaktewater, vermeld in artikel 1.1.2 van titel II van het VLAREM. Dit wordt verduidelijkt in het verslag aan de Vlaamse Regering

Randnummers 6, 8 en 9 hebben betrekking op een aantal wijzigingsartikelen waarbij de term "afgevoerd" wordt vervangen door de term "verwijderd" met als doel het uniformiseren van de gebruikte terminologie in VLAREM en deze ook af te stemmen met de vertaling van de gebruikte Engelstalige term 'disposal' uit de BBT-conclusies en de Europese Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen. De Raad van State beveelt aan om de duiding in het verslag aan de Vlaamse Regering in die zin verder aan te vullen.

Repliek:
Het verslag aan de Vlaamse Regering wordt in die zin aangevuld.

Randnummer 7 heeft betrekking op de verwijzing naar een code van goede praktijk. Deze code van goede praktijk zal worden opgemaakt door het VITO. De Raad van State stelt dat het verlenen van verordenende bevoegdheid aan een openbare instelling, zoals in dit geval het VITO, in beginsel niet in overeenstemming is met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bovendien ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die over de bekendmaking, de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving, en de duidelijke plaats in de hiërarchie der normen. De Raad van State haalt aan dat dergelijke delegaties dan ook enkel kunnen worden gebillijkt voor zover zij zeer beperkt zijn en een niet-beleidsmatig karakter hebben, door hun detailmatige of hoofdzakelijk technische draagwijdte en dat de instellingen die de betrokken reglementering dienen toe te passen, hierbij zowel aan rechterlijke controle als aan politieke controle moeten onderworpen zijn. In geval de op te stellen code van goede praktijk verordenende bepalingen bevat, is het aangewezen dat ze door de bevoegde Vlaamse minister – op voorstel van het VITO – wordt vastgesteld, of minstens goedgekeurd.

Repliek
De code van goede praktijk heeft in dit geval een hoofdzakelijk technische draagwijdte en bepaalt de details voor het doel dat de Vlaamse Regering bij besluit reeds bekrachtigd heeft. De code zal vrij raadpleegbaar en transparant zijn. Er wordt akte genomen van de aanbeveling, en er zal bekeken worden hoe het beleid rond codes van goede praktijk doorheen VLAREM in de toekomst kan geoptimaliseerd worden, rekening houdend met de aanbeveling, de werkbaarheid en rechtszekerheid.

In **Randnummer 10** geeft de Raad van State aan dat de gemachtigde verklaarde dat het wijzigingsartikel 105 niet meer relevant is en uit het ontwerp zal worden weggelaten omdat de Vlaamse Regering op 1 oktober 2026 "het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu wat betreft de omzetting van richtlijn 2024/1785 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 tot wijziging van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van

verontreiniging) en Richtlijn 1999/31/EG van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen en andere diverse wijzigingen ter optimalisatie" definitief heeft aangenomen

Repliek
Met het wijzigingsartikel 105 wordt een beperkte aanpassing gedaan aan bijlage 2 van titel III van het VLAREM. Met voornoemd besluit ter omzetting van de richtlijn Industriële Emissies dat op 1 oktober 2026 definitief werd goedgekeurd, werd de inhoud van deze bijlage geschrapt. Het wijzigingsartikel 105 zal dus worden geschrapt uit dit ontwerpbesluit.

5 VERDER TRAJECT

Voorliggend ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering en het bijhorende verslag aan de Vlaamse Regering worden na definitieve goedkeuring overgemaakt voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan bovengenoemd ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van titel III van het VLAREM van 16 mei 2014;
2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering, samen met het bijbehorende Verslag aan de Vlaamse Regering, in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

1. Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van titel III van het VLAREM van 16 mei 2014;
2. Het bijbehorende verslag aan de Vlaamse Regering;
3. Het advies 80.133/1 van de Raad van state van 3 november 2026.